

Gjenoppbygging av kultursektoren: internasjonale perspektiver

Åse M. Meyer og Tora Toreng

Kulturrådet – Arts Council Norway
Norsk filminstitutt – Norwegian Film Institute

ISBN: 978-82-8105-161-4

Design: Bleed og Marta Anna Løvberg

Utgitt av:
Kulturrådet
Postboks 4808 Nydalen
0422 Oslo

Tlf: +47 21 04 58 00
post@kulturradet.no
www.kulturradet.no

Innhold

Innledning	04
Langsiktige strategier og mål	05
Tilgjengelighet og mangfold	06
Digitalisering og innovasjon	07
Kunstnerøkonomi	09
Kulturnæring	10
Stimulering til internasjonalt samarbeid	10
Kilder	12

Innledning

Dette notatet tar for seg ulike lands tilnærminger til gjenoppbygging og styrking av kultursektoren etter snart to år med nedstengninger, restriksjoner og krisestøtte under koronapandemien. Med gjenoppbygging sikter vi til fasen etter at smittevernrestriksjonene i et land i hovedsak er opphevet (Bekeng-Flemmen, 2022).

Landene som spesifikt omtales i notatet, er valgt ut fordi de har integrert gjenoppbygging som et perspektiv i strategidokumenter og handlingsplaner, og fordi de på ulike måter har innført eller påbegynt utvikling av nye satsinger, tilskuddsordninger eller andre tiltak med mål om nyskaping og omstilling. Notatet retter søkelyset mot utvalgte europeiske land, i tillegg til Canada, som kan sies å være sammenlignbare med Norge: England, Canada, Tyskland og delvis Sverige. Vi kommer også inn på enkelttiltak i Frankrike og Latvia samt EUs tilnærming til gjenoppbygging av sektoren. Merk at de ulike landene benytter forskjellige begreper om styrkingen av sektoren etter pandemien og ikke nødvendigvis «gjenoppbygging».

Første del av notatet beskriver landenes overordnede planer for gjenoppbygging. I andre del omtales mål og konkrete virkemidler for gjenoppbygging knyttet til henholdsvis tilgjengelighet og mangfold, kunstnerøkonomi, digitalisering og innovasjon, kulturell næring og internasjonale satsinger. Vi legger vekt på tiltak som bidrar til en styrking av sektoren etter pandemien, selv om flere av dem ble opprettet før samfunnet hadde gjenåpnet.

Langsiktige strategier og mål

Et hovedfunn i vår innledende kartlegging er at de fleste land ikke har særskilte gjenoppbyggingsstrategier med tilhørende mål og virkemidler, men fremdeles opererer med varianter av krisestøtte og krisefond videreført til 2022.¹ I det følgende beskriver vi land som på ulikt nivå har lagt strategier for å gjenoppbygge kultursektoren, men ikke nødvendigvis gjennom en egen gjenoppbyggingsplan løst fra andre strategidokumenter.

Arts Council England (ACE) fastslår at kultursektoren vil oppleve betydelig usikkerhet og utfordringer også etter gjenåpningen av samfunnet – og at ulike former for ekstratilskudd derfor er nødvendige i en gjenoppbyggingsfase. Likevel har ACE ikke laget en spesifikk gjenoppbygningsplan. I stedet er perspektivet innlemmet i styringsparametre og tiltak i strategiplanen *Let's Create*. Planen ble vedtatt i januar 2020 og er ACEs overordnede styringsdokument i perioden 2020–2030 (Arts Council England, 2020b). For å nå målene i strategiplanen blir det utarbeidet treårige handlingsplaner som beskriver tiltak og virkemidler. Den første handlingsplanen ble publisert i september 2021 og dekker tidsrommet 2021–2024. I denne handlingsplanen pekes gjenoppbygging ut som et viktig aspekt: «Under pandemien var Arts Council Englands fremste prioritet å sikre kultursektorens overlevelse. Men i 2022 er det tid for å tenke på framtiden, på å tilbake stille og å gjenskepe, på å forandre sektoren til det bedre for å bygge en vei ut av pandemien» (Arts Council England, 2021).

I april 2021 la Canada Council for the Arts (CCA) fram den femårige strategi- og gjenoppbyggingsplanen *Art, now more than ever*, som skal bidra til å styrke og fornye kultursektoren. Strategien er utviklet med et mål om en helhetlig gjenoppbygging av sektoren, og den har tre overordnede satsingsområder: 1) investering i gjenoppbygging og innovasjon, 2) økt tilgjengelighet av kunst og kultur og en mer mangfoldig brukergruppe og 3) støtte til partnerskap og samarbeid i sektoren samt samarbeid med andre sektorer både nasjonalt og internasjonalt (Canada Council of the Arts, 2021a). Det er kun under punkt 1 at det foreløpig foreligger konkrete virkemidler; disse omtales i avsnittet «Innovasjon og digitalisering».

Både England og Canada betoner i sine planer at kunst og kultur må nå ut til flere, blant annet gjennom en vektlegging av mangfold og inkludering, og gjennom økt oppmerksomhet om distriktene og generell desentralisering. Satsingen på et bredere publikumsgrunnlag skal bidra til en styrking av kultursektoren og gjøre den mer robust i framtiden.

I Tyskland opprettet regjeringens kulturkommisær programmet *Neustart Kultur* sommeren 2020. Det er et omfattende tilskuddsprogram for kultur- og mediesektoren med nesten 60 programlinjer som implementeres gjennom 40 kulturorganisasjoner og fond. Nærmere 2,5 milliarder euro ble lagt inn i fondet, som har til formål å opprettholde kulturarenaene, støtte uavhengige kunstnere og styrke kulturinfrastrukturen på lang sikt. Programmet pågår til sommeren 2022, muligens noe lenger, og utfyller den føderale bistanden til kultursektoren. Hver av de 16

---

¹ Dette med forbehold da kildene for vårt arbeid hovedsakelig har vært offentlige nettsider og rapporter som i varierende grad er oppdaterte. Det er også mange land vi ikke har sett nærmere på.

delstatene har lansert sine egne tiltak, og et stort antall av disse er allerede fullført (Neustart Kultur, 2022; Blumenreich, 2021).

I Sverige ble utredningen *Från kris till kraft – återstart för kulturen* publisert 30. september 2021 (Kulturdepartementet, 2021a). Utredningen sammenfatter pandemiens konsekvenser og identifiserer satsingsområder som anses å være nødvendige for å gjenoppbygge kultursektoren. Forslagene som legges fram, handler om å skape forutsetninger for at kulturen skal kunne være en sterk og uavhengig kraft i samfunnsutviklingen. Da utredningen ble lansert, uttalte det svenske kulturdepartementet at den er et strategisk viktig verktøy og utgangspunkt for gjenreisningen av Sveriges kulturliv. Blant de mange konkrete forslagene i rapporten kan nevnes gjenoppbyggingsstipend til kunstnere, økte tilskudd til kulturvirksomheter og musikkarrangører, økt støtte til internasjonalisering av kultursektoren og tilskudd til digitalisering, særlig av bibliotek. Rapporten foreslår også flere nye utredninger og en nasjonal strategi for utviklingen av kulturell og kreativ næring, der hensikten er «å fremme langsiktig og holdbar utvikling» av næringen i hele landet i den kommende tiårsperioden (Kulturdepartementet, 2021b).

Kreativt Europa – EUs program for kulturell og kreativ sektor, som blant annet Norge deltar i – kan også nevnes i denne sammenheng. Programmet har et budsjett på 2,44 milliarder euro for perioden 2021–2027, en stor økning sammenlignet med det forrige programmets 1,47 milliarder euro for 2014–2020. Kreativt Europa har som hovedmål å ivareta, utvikle og fremme europeisk kulturelt og språklig mangfold og kulturarv – og å øke konkurranseevnen og det økonomiske potensialet til kulturell og kreativ næring, særlig når det gjelder den audiovisuelle sektoren. 13. januar 2022 vedtok EU-kommisjonen Kreativt Europas arbeidsprogram for 2022 med en økning i budsjettet på rundt 385 millioner euro. Hensikten er å ta hensyn til utfordringene i kjølvannet av covid-19-krisen (EU-kommisjonen, 2022). Dette er en omfordeling av den totale bevilgningen for programperioden 2021–2027. Grepet viser likevel at EU prioriterer å løfte sektoren ut av den umiddelbare krisen og slik legge til rette for at den styrkes på sikt.

Tilgjengelighet og mangfold

Nedenfor går vi gjennom mer spesifikke mål og virkemidler i landenes arbeid med gjenoppbygging. Når det gjelder tilgjengelighet og mangfold, trekker vi særlig fram England, Canada og EU-programmet Kreativt Europa. Disse har forholdsvis omfattende mål og virkemidler på dette området.

Arts Council England legger i de fleste av sine tilskuddsordninger vekt på mangfold blant kulturbrukere over hele landet (Arts Council England, 2021, 42). I gjeldende handlingsplan løfter ACE fram en såkalt stedsspesifikk tilnærming (*place-based approach*), som vektlegger samarbeid med kommunale og frivillige aktører på prioriterte steder. Denne stedsspesifikke tilnærmingen har i seg selv tre delmål med tilhørende tiltak (Arts Council England, 2021, 27–28):

01. Fortsette å tilby landsdekkende tilskuddsordninger: Disse skal videreføres og videreutvikles gjennom eksisterende ordninger, analyser av regioner og samarbeid med lokale aktører.

02. Støtte kunst og kultur i geografiske områder hvor det er relativt høyt aktivitets- og driftsnivå i sektoren: Dette skal sikre at samfunnet kommer ut av pandemien mer robust og med bedre fysiske og psykiske levekår. Tiltak som nevnes er blant annet tverrfaglige partnerskap med aktører innen utdanning, helse, kriminalomsorg, frivillighet og kreativ næring.
03. Identifisere prioriterte regioner hvor det er et lavt aktivitets- og driftsnivå i kultursektoren: Disse områdene skal løftes gjennom økte tilskudd og ansattressurser, overvåkning av tiltakenes konsekvenser, tilskudd til programmer som øker barn- og unges tilgang til kunst og kultur, kapasitetsbyggingsprogrammer og økte tilskudd til stedsutvikling i programmet *Cultural Compacts*.

Sett under ett synes det som om de fleste tematiske målene i ACEs handlingsplan har et mangfoldsperspektiv, og ACE har utviklet konkrete måleindikatorer for denne satsingen. Blant annet skal ledelsen i kulturorganisasjoner kartlegges, hvor blant annet funksjonsevne, etnisitet, kjønn, seksualitet og sosioøkonomisk bakgrunn inngår.

Også i Canada er mangfold et svært sentralt mål. Innsatsen har to sider: Den første går ut på å sikre at alle landets regioner har tilgang til et godt kunst- og kulturtilbud. Den andre dreier seg om såkalt avkolonialisering av kunsten, som blant annet innebærer egne tilskuddsordninger til urbefolkningen.

Programmet *Creating, Knowing and Sharing* fastslår at CCA anerkjenner urbefolkningens kulturelle suverenitet og respekterer dens rett til selvbestemmelse. Det er etablert egne tilskuddsordninger under hver av de tre overskriftene *creating*, *knowing* og *sharing*, knyttet til produksjon og utvikling av kunst, kunnskap i bred forstand og formidling av kunst og kultur både nasjonalt og internasjonalt (Canada Council of the Arts, 2021b).²

I det nye Kreativt Europa-programmet benyttes begrepet *social inclusion* i utlysningene for søkere til ordningen «samarbeidsprosjekter på kulturfeltet». *Social inclusion* defineres her som «å fremme samfunnets robusthet for å styrke sosial inkludering gjennom kultur – særlig med og for mennesker med nedsatt funksjonsevne, minoritetsgrupper og sosialt marginaliserte grupper – og interkulturell dialog» (EU-kommisjonen, 2021, s. 3). I søknadsskjemaene for disse ordningene er det en egen bolk der alle søkere skal svare på hvordan prosjektet sikrer kjønnsbalanse, inkludering, mangfold og representativitet.

Digitalisering og innovasjon

Digitaliseringen av kultursektoren og audiovisuell sektor har pågått over mange år. Men i kjølvannet av pandemien har denne utviklingen fått økt oppmerksomhet. Innhold og uttrykk tilpasset digitale plattformer har blitt viktig for å nå ut til publikum under pandemien. I mange land ser man nå at digitaliseringen bærer med seg muligheter til å nå nye publikumsgrupper og slik bidra til mer inkluderende og mangfoldig kulturbruk også i framtiden. Under følger noen eksempler fra land og

---

² Til informasjon kan det nevnes at Internasjonalt samisk filminstitut har et tett samarbeid med flere ulike urfolksgrupperinger i Canada, hovedsakelig på det audiovisuelle feltet.

organisasjoner som over tid har utviklet handlingsplaner eller nye tilskuddordninger knyttet til digitalisering.

EU-kommisjonen vedtok i desember 2020 en oppdatert *Media and Audiovisual Action Plan*, som blant annet skal støtte gjenoppbygging og transformasjon av mediesektoren og audiovisuell sektor etter krisen. Handlingsplanen fokuserer på tre aktivitetsområder og ti konkrete grep for å «tilrettelegge og utvide tilgangen til finansiering, transformere ved å stimulere til investeringer som skal omfavne den digitale og grønne overgangen, sikre sektorens framtidige robusthet og styrke europeiske borgere og selskaper» (EU-kommisjonen, 2020). De ulike tiltakene vil implementeres gjennom 2021 og 2022.

I Canada er investering i innovasjon et viktig mål i den overordnede femårige strategien, og Canada Council for the Arts har foreløpig introdusert to nye tiltak som svarer til målene om «investering i innovasjon»: Begge tilhører satsingsområdet digitalisering. CCA hadde allerede i forrige strategiperiode (2016–2021) digitalisering som mål, med egne tilhørende støtteordninger. Dette området ble styrket under pandemien med tilskudd primært rettet mot unge kunstnere og myntet på digitale aktiviteter – dette som en kompensasjon for å stille sitt kunstneriske virke åpent og gratis for alle.

I den nye strategien er satsingen videreført gjennom to nye tilskuddsordninger under CCAs innovasjonsprogram: Ordningen «Digital generator» skal bidra til digital kapasitetsbygging gjennom kartlegging av hvordan virksomheter kan dra nytte av digitale hjelpemidler, mens ordningen «Digital greenhouse» gir støtte til å implementere slike tiltak.

I handlingsplanen til Arts Council England omtales digitalisering og digital kompetanse under overskriften «Our other investment and development programmes». Tiltakene som nevnes, er ikke nye eller spesifikt knyttet til en gjenoppbygging, men støtteordninger som allerede eksisterer, og som videreføres. De kan likevel være verdt å nevne kort her, da disse digitaliseringsprogrammene inngår i både tiårsstrategien og handlingsplanen 2021–2024 (Arts Council England, 2020a):

- *Building digital capacity*: et program som bygger digitale ferdigheter hos kunst- og kulturorganisasjoner for å sette dem i stand til å produsere digitalt innhold og opplevelser;
- *Digital Culture Compass*: et kartleggingsverktøy for tilstandsrapporter og digital videreutvikling hos kulturvirksomheter. Verktøyet er gratis og åpent for alle;³
- *Digital Culture Network*: en digital plattform som tilbyr gratis bistand og ressurser til kunst- og kultursektoren for å styrke digitale ferdigheter. Et av tilbudene er én-til-én rådgivning for digital utvikling for enkeltkunstnere eller virksomheter;
- *Single digital presence for public libraries*: Det skal utvikles en felles nasjonal digital plattform for bibliotekene, som skal være en lånetjeneste, men som også gir brukere tilgang til alle bibliotek i landet og tilbyr online arrangementer og informasjon om lokale hendelser. Dette må ses i sammenheng med bibliotekets rolle som et samfunnshus.

---

³ Verktøyet er tilgjengelig her: <https://www.artscouncil.org.uk/developing-digital-culture/digital-culture-compass>

I Sverige er det også foreslått økt støtte til digitalisering for å styrke kultursektoren på sikt, hovedsakelig som infrastrukturtiltak, og særlig nevnt – også der – er digitalisering av biblioteksektoren.

Kunstnerøkonomi

Det frie feltet og enkeltstående kunstnere har hatt store inntektstap siden pandemiens start. Gjenoppbygging av kunstnerøkonomien er et mål som går igjen i flere land, og under beskriver vi noen eksempler fra land som har uttalte strategier på området.

Arts Council England vil styrke ulike støtteordninger for frilansere og selvstendig næringsdrivende kunstnere i tiden framover da støtte til disse ble nedprioritert under pandemien. Den gang lå vekten hovedsakelig på å ivareta de store kulturorganisasjonene og virksomhetene, og ACE skriver: «I pandemiens første måneder ble mange av de vanlige finansieringsordningene satt på pause for å kunne bruke mer av vår investerings- og organisasjonskapasitet til å utvikle og levere nødhjelp til sektoren. Imidlertid har vi siden gjenåpnet programmene rettet mot selvstendige kunstnere og blant annet økt budsjettet for tilskuddsordningen Developing Your Creative Practice» (e-post til Norsk kulturråd 16. november 2021). Denne ordningen er rettet mot selvstendige kunstnere og gir tilskudd til utvikling av egen virksomhet, produksjon, internasjonalt samarbeid med mer. ACE har økt rammen for denne ordningen fra 3,6 millioner pund til 18 millioner pund for å imøtekomme behov på feltet. Antall søknader fra frilansere og selvstendige kunstnere eller utøvere har tredoblet seg til over 14 000 i de siste søknadsrundene. I desember 2021 ble ytterligere 1,5 millioner pund gjort tilgjengelig for frilansere som et krisetiltak mot effekten av smittebølgen med omikronvarianten. Disse midlene forvaltes av tre bransjeorganisasjoner på vegne av ACE. Målet er å bistå frilansere med behov for umiddelbar økonomisk støtte.

I Tyskland ble det på føderalt nivå besluttet at første fase av *Neustart Kultur*-programmet skulle vektlegge målrettet støtte til kunstnere og selvstendige næringsdrivende gjennom en søknadsbasert ordning der en øremerket del av fondets midler var satt av til formålet. Tiltaket rettet seg mot frilansere og selvstendige næringsdrivende med primærbolig i Tyskland, og kun én søknad per person var tillatt. Volumet var på 15 millioner euro per utlysning, og stipendet var på 5 000 euro per person, definert til å ha en varighet på fire måneder (Neustart Kultur, 2022).

I Sverige er støtten til internasjonalisering foreslått økt i 2022 og utover, og konkret skal dette komme enkeltstående kunstnere til gode gjennom en økning av antall stipend fra for eksempel Konstnärsnämnden og Författarfonden – og gjennom økte stipend til deltagelse i nye internasjonale programmer (Kulturdepartementet, 2021a).

I Frankrike annonserte president Emmanuel Macron våren 2021 at programmet *Pass Culture*, som var prøvd ut i fem av landets regioner, nå ble nasjonalt. *Pass Culture* tilbyr 300 euro til alle landets 18-åringer, og mindre beløp til andre ungdomsgrupper, som gjennom en app kan bruke pengene på kulturtilbud som bøker, musikk, museer og digitale abonnementer (*Pass Culture*, u.å.). I skrivende stund er *Pass Culture* lastet ned av 1,6 millioner ungdommer. Ordningen gir en stor innsprøytning av kontanter til

kulturbransjene; den er ventet å tilføre fransk kultursektor rundt 225 millioner euro i løpet av de neste to årene.

Kulturnæring

Flere land har introdusert ulike varianter av statlige låneordninger, garantier og forsikringer for å forhindre at kulturvirksomheter går konkurs – og for å stimulere dem til å satse på arrangementer i usikre tider.

Latvia har introdusert en kombinert låne- og tilskuddsordning for arrangementer som skal vare fram til juli 2023. Ordningens intensjon er å bidra til mer trygghet over tid og kan betraktes som et element i gjenoppbyggingen av kultursektoren. Den statseide finansinstitusjonen ALTUM eier ordningen, hvor mottakere får dekket 40 prosent av utgiftene gjennom tilskudd og gunstige lånebetingelser for å dekke resterende utgifter (Det latviske kulturdepartement, 2021).

England har innført nye forsikringsordninger som skal bidra til å redusere risikoen for aktører som satser på større kulturarrangementer. «Live Events Reinsurance Scheme», en forsikringsordning med statsgaranti, ble introdusert sommeren 2021 for å stimulere arrangørindustrien til å opprettholde aktivitet. Ordningen inngår i myndighetenes nasjonale satsing «Plan for Jobs» og har en finansieringsramme på 750 millioner pund. Ordningen er etablert i samarbeid med forsikringsselskapet Lloyd's. Statens garanti gjør at forsikringsselskapene er villige til å forsikre arrangementer med høy risiko for avlysning, som festivaler, konserter med mer. Ordningen gjelder foreløpig ut september 2022 (Department for Digital, Culture, Media & Sport, 2021).

I Tyskland har *Neustart Kultur* en søknadsbasert støtteordning gjeldende fram til 31. desember 2022, som kan ligne en blanding av kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen for kultursektoren i Norge. Den gjelder for større kulturarrangementer (fra 2000 tilskuere og oppover) og skal sikre at 90 prosent av kostnadene dekkes dersom det blir avlysninger knyttet til pandemien (Departementet for kultur og medier, 2022).

EU-prosjektet MusicAIRE (An Innovative Recovery for Europe) er relevant i denne sammenhengen. Det skal bidra til en «grønn, digital, rettferdig og robust gjenoppretting av musikksektoren» (MusicAIRE, 2022). Prosjektet gir tilskudd til både offentlige og private virksomheter, blant annet til utvikling av kompetanse, forretningsmodeller og produkter. Hvert prosjekt mottar mellom 15 000 og 55 000 euro. Et annet EU-tiltak er kommisjonens oppdaterte *Media and Audiovisual Action Plan*, som skal støtte blant annet medie-, film- og dataspillbransjene til gjenoppbygging og fornyelse – med vekt på «den grønne og digitale omstillingen» (EU-kommisjonen, 2020).

Stimulering til internasjonalt samarbeid

Etter to år med store hindre for internasjonalt samarbeid forsøker flere land nå å stimulere sin kultursektor til å gjenoppta samarbeidet med utenlandske partnere. Dette er et av satsingsområdene til Arts Council England.

I ACEs handlingsplan for 2021–2024 er internasjonalt samarbeid ett av fem satsingsområder. Den «umiddelbare oppgaven til Arts Council er å støtte kultursektoren i å gjenoppbygge internasjonale partnerskap og handelsmuligheter etter den globale nedstengningen» (Arts Council England, 2021, s. 36) heter det i planen. Seks konkrete tiltak presenteres, inkludert øremerkede midler til å støtte internasjonalt virke gjennom de vanlige tilskuddsordningene til rådet. Videre legges vekt både på eksport og import av kultur.

Tiltakene omfatter også pilotprosjekter med nye former for internasjonalt samarbeid. I september 2021 annonserte UK Arts Councils & Agencies, som består av Arts Council England, Creative Scotland, Arts Council of Northern Ireland og Arts Council of Wales, at de hadde gått sammen om etableringen av et nytt fond for internasjonalt samarbeid i kultursektoren. Fondet er etablert gjennom investeringer fra de ovennevnte virksomhetene, og det er foreløpig et pilotprosjekt med navnet «Four Nations International Fund». Fondet er innrettet for å støtte enkeltaktører og organisasjoner som jobber med kunst og kreative næringer i Storbritannia som utvikler prosjekter med samarbeidspartnere i andre land. Kriteriene for å søke er blant annet at man har prosjektpartnere i minst to av de fire landene i Storbritannia og minst én internasjonal partner utover det. Fondet har foreløpig relativt beskjedne midler, og tilskudd i pilotfasen går til utvikling av prosjekter med et bredt spekter uttrykk og innhold. Men søknader som «eksperimenterer med nyskapende modeller for internasjonalt samarbeid», prioriteres. Creative Scotland administrerer fondet på vegne av de fire kulturrådene (Arts Council of Northern Ireland, 2021).

I Sverige er det fra 2022 vedtatt økt støtte til internasjonal kulturvirksomhet. Dette gjøres hovedsakelig gjennom øremerkede midler som skal støtte egenfinansieringen til svenske kulturaktører som deltar i Kreativt Europa-prosjekter (jf. Kulturrådet, 2022). Dette skal oppmuntre svenske aktører til å delta i mer internasjonalt samarbeid, men også til å sikre at midler fra Kreativt Europa kommer tilbake til Sverige og svenske kulturvirksomheter. En rekke andre europeiske land har også nasjonale ordninger som dekker en viss prosent av egenandelen når prosjektet er godkjent fra EU.⁴

---

4 Blant annet Finland, Estland, Tsjekkia, Portugal, Kroatia, Serbia, Ungarn, Latvia, Irland og Litauen.

Kilder

01. Arts Council England (2020a) *Developing Creativity and Culture*. Tilgjengelig fra: <https://www.artscouncil.org.uk/developing-creativity-and-culture/developing-digital-culture> (Hentet: 19. november 2021).
02. Arts Council England (2020b) *Let's Create. Strategy 2020–2030*. Tilgjengelig fra: https://www.artscouncil.org.uk/sites/default/files/download-file/Strategy%202020_2030%20Arts%20Council%20England.pdf (Hentet: 25.8.21).
03. Arts Council England (2021) *Let's Create. Delivery Plan 2021-2024*. Tilgjengelig fra: <https://www.artscouncil.org.uk/lets-create/delivery-plan-2021-2024> (Hentet: 5. oktober 2021).
04. Arts Council of Northern Ireland (2021) *UK Arts Councils & Agencies to pilot new fund for international collaboration* [pressemelding]. Tilgjengelig fra: <http://artscouncil-ni.org/news/uk-arts-councils-agencies-to-pilot-new-fund-for-international-collaboration> (Hentet: 6.oktober 2021).
05. Bekeng-Flemmen, H. (red.) (2022) *Sterkere tilbake. Pandemiens konsekvenser for kultursektoren og mulige virkemidler for gjenoppbygging*. Oslo: Kulturrådet og Norsk filminstitutt.
06. Blumenreich, U. (2021) *Covid-19 and culture in Germany: Supporting Measures + Timeline of COVID-19 regulations for cultural institutions*. Bonn: Compendium of Cultural Policies & Trends.
07. Canada Council of the Arts (2021a) *Art, now more than ever. 2021-26 Strategic Plan*. Tilgjengelig fra: <https://canadacouncil.ca/spotlight/2021/04/2021-26-strategic-plan> (Hentet: 6. oktober 2021).
08. Canada Council of the Arts (2021b) *Creating, Knowing and Sharing: The Arts and Cultures of First Nations, Inuit and Métis Peoples*. Tilgjengelig fra: <https://canadacouncil.ca/funding/grants/creating-knowing-sharing> (Hentet: 28.9.21).
09. Department for Digital, Culture, Media & Sport (2021) *Government-backed insurance scheme to give boost to event industry* [pressemelding]. Tilgjengelig fra: <https://www.gov.uk/government/news/government-backed-insurance-scheme-to-give-boost-to-events-industry> (Hentet: 25. august 2021).
10. Departementet for kultur og medier (2022) *Wirtschaftlichkeitshilfe wird verlängert*. Tilgjengelig fra: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/bundesregierung/bundeskanzleramt/staatsministerin-fuer-kultur-und-medien/sonderfondskulturveranstaltung-1917654> (Hentet: 30. mars 2022).
11. Det latviske kulturdepartement (2021) *Measures to alleviate the negative impact of Covid-19 on the cultural and creative sector, and the media in Latvia*. Riga. Upublisert.
12. EU-kommisjonen (2020) *Digital Decade: Commission launches Action Plan to support recovery and transformation of the media and audiovisual sectors* [pressemelding]. Tilgjengelig fra: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2239 (Hentet: 27. januar 2022).
13. EU-kommisjonen (2021) *Overview of the Creative Europe Calls for Proposals 2021. Culture strand*. Tilgjengelig fra: <https://culture.ec.europa.eu/document/overview-creative-europe-calls-proposals-2021-culture-strand> (Hentet: 10. oktober 21).
14. EU-kommisjonen (2022) *Creative Europe: Increased budget in 2022 to support cultural and creative sectors* [pressemelding]. Tilgjengelig fra: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_286 (Hentet: 27. januar 2022).

15. Kulturdepartementet (2021a) *Från kris till kraft. Återstart för kulturen*. SOU 2021: 77. Tilgjengelig fra: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/09/sou-202177/> (Hentet: 10. oktober 2021).
16. Kulturdepartementet (2021b) *Nationell strategi för de kulturella och kreativa näringarna* [pressemelding]. Tilgjengelig fra: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/11/nationell-strategi-for-de-kulturella-och-kreativa-naringarna/> (Hentet: 5. november 2021).
17. Kulturrådet (2022) *Prosjektbidrag till medfinansiering inom Kreativa Europa*. Tilgjengelig fra: <https://www.kulturradet.se/sok-bidrag/vara-bidrag/projektbidrag-till-medfinansiering-inom-kreativa-europa/> (Hentet: 30. mars 2022).
18. MusicAIRE (2022) *MusicAIRE. An Innovative Recovery for Europe*. Tilgjengelig fra: <https://musicaire.eu/> (Hentet 20. januar 2022).
19. Neustart Kultur (2022) *Neustart Kultur beim Bundesverband Soziokultur e.V.* Tilgjengelig fra: <https://neustartkultur.de/> (Hentet: 10. oktober 2021).
20. Pass Culture (u.å.) *Pass Culture*. Tilgjengelig fra: <https://pass.culture.fr/> (Hentet: 3. mars 2022).

